

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Θεσσαλονίκη, 10-12 Μαρτίου 2014

ΚΟΙΝΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Νέων είναι ένα στοιχείο της διαδικασίας του Διαρθρωμένου Διαλόγου που φέρνει σε επικοινωνία τους νέους και όσους διαμορφώνουν πολιτική σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να συζητήσουν από κοινού και να συμβάλουν στην ανάπτυξη των πολιτικών για τους νέους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η διαδικασία του Διαρθρωμένου Διαλόγου θεσμοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προβλέπεται στο Ψήφισμα για ένα «Ανανεωμένο πλαίσιο για συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018)». Η διαδικασία του Διαρθρωμένου Διαλόγου είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να διασφαλιστεί ότι οι απόψεις των νέων λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωση πολιτικών στον τομέα της νεολαίας. Για το 18μηνο κύκλο -από 1 Ιανουαρίου 2013 έως 30 Ιουνίου 2014- το Τρίο Προεδρίας (Ιρλανδία, Λιθουανία και Ελλάδα), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νέων, έχει συμφωνήσει ότι το θέμα της διαδικασίας του Διαρθρωμένου Διαλόγου, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου, θα είναι η Κοινωνική Ένταξη. Κάθε μία από τις τρεις φάσεις διαβούλευσης αντανακλά αυτή τη θεματική προτεραιότητα. Οι επιμέρους προτεραιότητες της Προεδρίας συμβάλλουν στη συνολική θεματική της κοινωνικής ένταξης.

Η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Νέων στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας ήταν η τρίτη αυτού του Τρίο Προεδρίας, υπογραμμίζοντας τη θεματική της νεανικής επιχειρηματικότητας με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των νέων.

Σκοπός της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Νέων της Ελληνικής Προεδρίας ήταν να καταλήξει σε συμπεράσματα, μέσω των ομάδων εργασίας που συγκροτήθηκαν βάσει των συνολικών αποτελεσμάτων των εθνικών διαβουλεύσεων. Αποτέλεσμα της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Νέων της Ελληνικής Προεδρίας είναι μία σειρά Συστάσεων (Recommendations) που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για στοιχεία που πιθανώς ενταχθούν σε κείμενα πολιτικής που θα προωθηθούν στο Συμβούλιο Υπουργών Νεολαίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- *Συμπεράσματα Συμβουλίου για την προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας προκειμένου να ενισχυθεί η κοινωνική ένταξη των νέων*
- *Ψήφισμα Συμβουλίου για την επισκόπηση της διαδικασίας του διαρθρωμένου διαλόγου, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ένταξης των νέων.*

Κατά την Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Νέων, επτά θεματικές οι οποίες προέκυψαν από τα αποτελέσματα των εθνικών διαβουλεύσεων 28 κρατών μελών της Ε.Ε. και 10 Διεθνών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων Νέων αποτέλεσαν το αντικείμενο συζητήσεων σε Κοινές Ομάδες Εργασίας. Νέοι και εκπρόσωποι Υπουργείων από τα 28 κράτη μέλη διαμόρφωσαν από κοινού τις παρακάτω Συστάσεις.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ- ΝΑ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΕΓΓΥΗΣΗ Ίσων Ευκαιριών Μάθησης για Όλους

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να διασφαλίζουν την ελεύθερη πρόσβαση των νέων, ιδιαίτερα αυτών με λιγότερες ευκαιρίες, στην πιστοποίηση των ικανοτήτων που αποκτούν μέσω της μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης, ως ένα μέσο ενδυνάμωσής τους προκειμένου να συμμετέχουν στη διά βίου μάθηση και να ενισχυθεί η απασχολησιμότητά τους.
- Οι νέοι πρέπει να ενδυναμώνονται και να υποστηρίζονται για να λαμβάνουν αποφάσεις αυτόνομα. Οι διδασκόμενοι, ανάλογα με το επίπεδο ικανοτήτων τους, πρέπει να (συν-) αποφασίζουν για θέματα σχετικά με το εκπαιδευτικό σύστημα, τις δομές και άλλα ανάλογα ζητήματα, καθώς επίσης και για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και μεθόδων διδασκαλίας.
- Οι εκπαιδευτικές αρχές, οι οργανώσεις νέων και άλλοι σχετικοί φορείς πρέπει να συνεργάζονται προκειμένου να εντάσσονται στην τυπική εκπαίδευση, μέθοδοι μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης και να παρέχονται πιο εμπειρικές ευκαιρίες μάθησης, με στόχο την ενίσχυση των βασικών ικανοτήτων των νέων για τη ζωή και την προώθηση της ενεργούς συμμετοχής τους στην κοινωνία.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ – ΝΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΕΤΑΙ η Μετάβαση των Νέων στην Απασχόληση

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να εφαρμόζουν πλήρως το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, εστιάζοντας στην εισαγωγή καινοτόμων τεχνολογιών, διδακτικών μεθόδων και στη συνεχή ενημέρωση των προγραμμάτων σπουδών, με στόχο να βελτιωθεί η κοινωνική αναγνώριση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να προσδώσουν στο νέο πρόγραμμα *Εγγυήσεις για τους Νέους (Youth Guarantee)* μακροπρόθεσμο χαρακτήρα και να το καταστήσουν πιο εύκολα προσβάσιμο για όλους τους νέους, καθώς και για όσους βρίσκονται εκτός Εκπαίδευσης, Απασχόλησης ή Κατάρτισης (NEET). Θα πρέπει να παρέχονται συμβουλές επαγγελματικού προσανατολισμού προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους, υπηρεσίες αξιολόγησης δεξιοτήτων και ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η ατομική τους ανάπτυξη.
- Κατά την εφαρμογή του Πλαισίου Ποιότητας για την Πρακτική Άσκηση, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να αναπτύξουν πολιτικές σύμφωνα με τις οδηγίες που περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ποιότητας για την Πρακτική Άσκηση και Μαθητεία, εστιάζοντας στις συμβατικές υποχρεώσεις του εργοδότη και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ασκούμενου.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΝΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ η Ποιότητα στην Απασχόληση των Νέων

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε., σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, πρέπει να δημιουργήσουν και να θέσουν σε ισχύ, ένα νομικό πλαίσιο για την απαγόρευση και την επιβολή κυρώσεων στην ψευδή αυτοαπασχόληση, η οποία χρησιμοποιείται από ορισμένους εργοδότες για να αποφύγουν τις συμβάσεις αορίστου χρόνου και να παρακάμψουν την εργατική νομοθεσία και τη νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε., σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, πρέπει να ορίσουν ένα εθνικό κατώτατο μισθό, χωρίς διακρίσεις ως προς την ηλικία, προσαρμοσμένο στο πραγματικό κόστος διαβίωσης της χώρας στην οποία εργάζονται οι νέοι, προκειμένου να διασφαλιστεί η αυτονομία τους και να αναγνωριστεί ο κατώτατος μισθός ως κοινωνικό δικαίωμα¹.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να αυξήσουν την παρούσα χρηματοδότηση και να βελτιώσουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας προκειμένου να προωθήσουν την αλλαγή του βιομηχανικού μοντέλου που οδηγεί στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας με κοινωνικό και βιώσιμο αντίκτυπο, κυρίως στους τομείς της πράσινης, κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας².

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΓΕΝΕΩΝ- ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ η Διαγενεακή Αλληλεγγύη

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη προγραμμάτων παροχής συμβουλών (mentoring) που φέρνουν σε επικοινωνία διαφορετικές γενιές προκειμένου να ανταλλάξουν εμπειρίες και γνώσεις σε θέματα απασχόλησης και σε άλλους τομείς.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μία εκ των προτέρων αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των πολιτικών τους με σκοπό να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές αυτές είναι δίκαιες για όλες τις γενιές, σημερινές και μελλοντικές.
- Για την ανάπτυξη της αμοιβαίας κατανόησης και την ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να στηρίζουν τα προγράμματα μεταξύ των γενεών με στόχο την ανταλλαγή ιδεών, γνώσεων κι εμπειριών, παρέχοντας ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, καθώς και περιφερειακούς και τοπικούς πόρους, όπου αυτό είναι εφικτό.

¹ Σύμφωνα με τα κοινωνικά δικαιώματα, όπως αυτά ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης:
<http://www.coe.int/T/DGHL/Monitoring/SocialCharter/>

² Σύμφωνα με την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2013), η *αλληλέγγυα οικονομία* ορίζεται ως ένα «επιχειρηματικό μοντέλο για τις αγορές μεταξύ ομοτίμων και τις κοινότητες των μελών τους. Αυτή η μορφή επιχειρηματικού μοντέλου δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς της βιομηχανίας, επειδή μπορεί, θεωρητικά, να δράσει ως μεσοαβητής μεταξύ καταναλωτών, για οποιοδήποτε καταναλωτικό προϊόν ή υπηρεσία». Βλ. την Έκθεση στο:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/business-innovation-observatory/files/case-studies/12-she-accessibility-based-business-models-for-peer-to-peer-markets_en.pdf

ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΤΑΞΗ- ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ οι Κατάλληλες Συνθήκες για την Πλήρη Ένταξη των Νέων στην Κοινωνία

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα προγράμματα μέσω της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και μάθησης για την προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και σεξουαλικής υγείας των νέων, διασφαλίζοντας έναν υγιεινό τρόπο ζωής. Συγκεκριμένα, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση πρέπει να απευθύνεται σε όλους, να είναι αμερόληπτη και να λαμβάνει υπόψη τις σχέσεις και τη σεξουαλική διαφορετικότητα.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ορίσουν ένα φορέα που θα εγγυάται την παροχή εξατομικευμένων και επαγγελματικών συμβουλευτικών υπηρεσιών με σκοπό την αποτελεσματική πληροφόρηση των νέων για τα δικαιώματά τους, για παράδειγμα σε θέματα στέγασης, υγειονομικής περίθαλψης, πολιτισμού και προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να επιτύχουν την αυτονομία τους.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσουν και να ενισχύσουν τη συμμετοχή των νέων, από τη βάση, στις διαδικασίες διαμόρφωσης πολιτικών και λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, εμπλέκοντας τους νέους και τις οργανώσεις νέων στη διαμόρφωση σχεδίων και δράσεων.

ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ- ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ η Επιχειρηματικότητα των Νέων

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να αναγνωρίσουν τις οργανώσεις νέων ως κύριους φορείς παροχής μη τυπικής εκπαίδευσης και μάθησης και κατ' επέκταση, επιχειρηματικής νοοτροπίας και δεξιοτήτων. Επομένως, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ενισχύσουν τη στήριξη προς τις οργανώσεις νέων σε ό,τι αφορά την παροχή προγραμμάτων καθοδήγησης, παρακολούθησης και ποιοτικής κατάρτισης και προσομοίωσης.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να υποστηρίζουν τις νεοσύστατες επιχειρήσεις νέων κατά τα πρώτα χρόνια δραστηριότητας, μέσω φορολογικών και οικονομικών κινήτρων, μειώνοντας τα διοικητικά εμπόδια και δημιουργώντας κυψέλες επιχειρηματικότητας, σε συνεργασία με τους φορείς που παρέχουν τυπική εκπαίδευση, τις οργανώσεις νέων, τον ιδιωτικό τομέα και αποτελεσματικές υποστηρικτικές δομές.
- Προκειμένου να ενισχυθεί η νεανική επιχειρηματικότητα, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να υποστηρίζουν τη δημιουργία κέντρων ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης³, όπου υποψήφιοι και νέοι επιχειρηματίες θα μπορούν να λαμβάνουν τη σχετική πληροφόρηση και βοήθεια με ελκυστικό τρόπο για τους νέους, χωρίς χρέωση και προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

³ Το κέντρο ολοκληρωμένης εξυπηρέτησης (one-stop shop) είναι ένα γραφείο ή μία πλατφόρμα όπου παρέχονται πολλαπλές υπηρεσίες.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ- ΝΑ ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΤΑΙ η Επιχειρηματικότητα με Θετικό Κοινωνικό Αντίκτυπο

- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να συγκροτήσουν μία συμβουλευτική ομάδα εμπειρογνομόνων για τη δημιουργία ευρωπαϊκού και εθνικού δικτύου νέων κοινωνικών επιχειρηματιών.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ενθαρρύνουν τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να αναπτύξουν, να θεσπίσουν και να προωθήσουν προγράμματα εγγυήσεων των επενδύσεων⁴ για τους νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες. Πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες και για όσους ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει να ενθαρρύνουν τους επιχειρηματίες, ιδιαίτερα τους νέους επιχειρηματίες, να περιλαμβάνουν στους ισολογισμούς τους μια εκτίμηση κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ανάλογα με τα επίπεδα των επιπτώσεων αυτών, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. πρέπει παρέχουν σχετική στήριξη, μειώνοντας τα τέλη εγγραφής στα μητρώα και ελαφρύνοντας τους φορολογικούς συντελεστές.

⁴ Τα Προγράμματα Εγγυήσεων των Επενδύσεων (Investment Guarantee Programmes) ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο για τους νέους κοινωνικούς επιχειρηματίες δεδομένου ότι στηρίζονται στη διαδικτυακή μικροχρηματοδότηση (crowdfunding) και εγγυώνται ότι το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα καλύπτει τον κίνδυνο, επιστρέφοντας στους αρχικούς χρηματοδότες το ποσό που επένδυσαν, σε περίπτωση αποτυχίας της επένδυσης.